

Aukciós katalógus - az Iparművészeti Múzeum szőnyegeinek másodpéldányai (az Ernst-Múzeum aukciói, VII-VIII.)

Könyvtár – Mintalapok

Leltári szám:	P 13016.6 
Készítés ideje:	1918
Készítés helye:	Budapest
Anyag:	papír
Méret:	magasság: 29,7 cm szélesség: 22,8 cm

Az Ernst Múzeum összevont VII–VIII. aukcióján, 1918. november 20-án Balassa Istvánné (1874–1943) gyűjteményének darabjai mellett az Iparművészeti Múzeum keleti szőnyeg-gyűjteményének ún. másodpéldányait is árverésre kívánták bocsátani, de végül csak 1919. február 26-án került sor ezek aukciójára. A *Budapesti Hírlap* 1919. február 20-i számának tudósítása szerint a szőnyegek "másodpéldányai" többnyire olyan darabok voltak, "amelyek a múzeumban jobb példányokkal már képviselve vannak."

Az 59 darab, főként 19. századi kaukázusi, perzsa és kilim szőnyeg (kat. Nr. 1124–1183) eladásával a múzeum mintegy 79,000 Koronás bevételre tett szert, ami 23,7 kg színarany árának felelt meg. (Mai értéken ez mintegy 250 millió Ft-ot tesz ki.)

A szőnyegek leselejtezését és árverésre bocsátását Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter 1918. április 22-i, 12450. sz. rendeletével engedélyezte. Az Iparművészeti Múzeum ekkori igazgatója, Végh Gyula (1870–1951) 1919. március 15-én kelt, a közoktatásügyi miniszterhez címzett jelentése (IMM Adattár, 71/1919) így indokolta a szokatlan ügyletet:

Van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy a vezetésem alatt álló intézet kiselejtezett szőnyegeinek elárverezése folyó év február hó 26-án az Ernst Múzeumban jelenléteben megtörtént. A szőnyegek a csatolt jegyzékben feltüntetett áron keltek el, a befolyt vételárak összege (az adók levonásával) 78,875 Koronát tesz ki.

Tisztelettel kérem miniszter urat, hogy ezen összegnek a vezetésem alatt álló intézet részére az alább felsorolt célokra leendő felhasználását engedélyezni méltóztassék.

Méltányossági okok szólnak a mellett, hogy a múzeum gyűjteményeiből származó anyag eladásából befolyt pénz ismét csak a múzeum gyűjteményeinek gyarapítására, felállítására, szóval magának a múzeumnak kiadásaira használtassék fel, s a jelenlegi különleges viszonyok között, amikor a szűkre szabott költségvetés keretein belül alig tudjuk rendes kiadásainkat fedezni, nemhogy a sokféle elkerülhetetlen beruházásra fedezetet találhatnánk, kétszeresen indokoltnak látszik, hogy a múzeum évi kezeléséből felmerült előirányzat nélküli bevétel a múzeum szükségleteinek fedezésére fordítottassék.

Nem is említem az ideiglenes fed-anyaggal bevont terasz-tetőzetnek bádoggal leendő fedését, sem az egész fűtőberendezés átalakítását, mint amely munkálatok a szóban forgó összeget sokszorosán meghaladó kiadást igényelnek.

De a legközelebbi jövőben végrehajtandó munkálatok közül elodázhatatlan a pincehelyiség egy részének átalakítása, amelyet tűz- és közbiztonsági okok tesznek szükségessé. Költségei hozzávetőleges számítás szerint 5700 Koronát fognak kitenni.

Szükséges az emeleti körfolyosó és udvarcsarnok beázás következtében megrongált falainak kijavítása és kifestése, mely csak a falak kiszáradása után lesz keresztül vihető.

A földszinti körfolyosó még kifestetlen részének, az emeleti előcsarnoknak és a díszteremnek kifestése feltétlenül szükséges. A festési munkálatok költségei a Köhler Cég előirányzata szerint 22,300 Koronára fognak emelkedni.) A textil-terem fűtőtesteinek a gyűjtemény konzerválása érdekében szükséges kicserélése és egy mosdó készülék felszerelése a mellékelt költségvetés szerint 5405 Koronában van előirányozva.

Ugyanott ugyancsak a textil-gyűjtemény pormentes elhelyezésére szükséges új szekrények és a meglévő szekrények megfelelő átalakítása 7560 Koronába kerülne.

A könyvtár részére külföldi folyóiratoknak a háborús évekből hiányzó évfolyamai a jelenlegi valutában átszámítva 7840 Koronába kerülnek. (...)

Hangsúlyozva azon körülményt, miszerint más múzeumoknál is a kiselejtezett anyag eladásából befolyt összegek ugyanazon intézetek gyűjteményeinek gyarapítására és rendkívüli kiadásaik fedezésére szoktak felhasználtatni, ismételten tisztelettel kérem miniszter urat, hogy a szőnyeg-elárverezésből tisztán megmaradt összegnek a felsorolt célokra leendő felhasználását részletes elszámolás kötelezettsége mellett részemre engedélyezni méltóztatssék.

Irodalom

- Ernst Múzeum, 7-8. aukció. Balassa Istvánné úrnő gyűjteménye és különböző magánbirtokból származó műtárgyak. Ernst Múzeum, Budapest, 1918.

